

Po vlažném zahájení festivalu přišel na řadu osobitý černošský pohled na stvoření světa

Libice nad Cidlinou - Festival a dílnu divadla pro děti zahájilo v pátek představení divadla Na peróně Praha s inscenací hry Julia Zeyera Radúz a Mahulena. Tvůrčí a vstřícnou divadelní atmosféru předznamenala "dramatická" gratulace jednomu z hlavních strůjců libického divadelního Milanu Strotzerovi k padesátým narozeninám.

Pražští divadelníci nabídli publiku v sále místního kulturního domu, tzv. kukátku, inscenaci hry Julia Zeyera Radúz a Mahulena. Klasickému pojetí hry se poněkud vymykalo pouze scénické řešení. Jednoduše a účelně použité prostěradlo, které tvořilo v podstatě celý horizont, bylo díky snadné manipulaci možné vel-

mi rychle přeměnit tu v hory, tu v les. Zajímavý byl také počáteční nástup, který hodně spočíval na dramatické zvýraznění situace pomocí světla. Jinak se o představení nedalo říci, že by nějak vybočovalo z běžné normy.

Z hereckých výkonů, jak ostatně bývá zvykem, vyčnívali spíše představitelé záporných postav, zejména královna tatranská Runa Petry Huňkové. Oproti tomu jak Radúz Romana Chlupa, tak Mahulena Marcela Ondráčkové byli techničtí, avšak nevýrazní. Také se někdy nepodařilo cele sklopit poetickou hudbu Josefa Suka s hereckými replikami, místy se tóny v exponovaných místech již vytratil, ale herec ještě pokračoval v načatém monologu, či dialogu. Zvláštní pozornost si zasloužil výkon představitelky Mahuleny v posledním dějství, kdy její přeměna

ve strom pouze s pomocí "prostěradla" divila svou plynulostí, avšak režisér by měl zvážit, jak dlouho je možné bez určitého fyzického vypětí držet ruce vzhůru.

Slovy "well, asi bych měl učinit další zázrak" by se dala ve stručnosti nastínit dramatizace dvou knih černošského autora Roarka Bradforda Černošský Pán Bůh, Starý zákon a proroci v podání ostravského Divadla Obláček. Scénárista režisér Jan Prokeš upravil hru přímo na tělo Pavlovi Bjolkovi, Sylvě Těšínské, Jiřímu Rybovi Tibitanzlovi a samozřejmě příjemným loutkám, které by ovšem bez určitého přispění herců těžko docílili výraznějšího pohybu. Lehce zpracovaná biblická látka očima prostých černochočů začíná samozřejmě stvořením, Adamem a Evou. Vtipná, někdy velmi šízírává, jindy přiměřeně

provokující, hříčka pobavila mnohé v sále. Dobrá práce s loutkami, vyvážený pohyb a hlavně srozumitelnost přinesly do sálu jistou lehkost, kterou ještě zvýraznily jazzové standardy v podání obou mužských protagonistů. Také jednoduše koncipovaná scéna vyhovovala malým i velkým divákům. Škoda jen, že množství zpracované látky bylo tak široké, a od "nevážného" černošského rozumování o králi Šalamounovi po poslední zpracovanou epizodu o Salome a Janu Křtiteli, se představení přeci jenom vleкло. Děti však z obsahu inscenace skoro nic neměly, prožítí gagů vyžaduje dobrou znalost Bible.

Herci ostravského souboru večer nahodili skrytý motor festivalu a po vlažném rozjezdu nastavili vysokou lafku.

Výsledky ankety mnohé překvapily

Libice n. C. - Průměrná návštěvnost dosáhla na jednotlivých představení počtu 240. Podle přibližných odhadů mohlo deset představení zhlédnout kolem 1800 diváků. Nejnavštěvenější byla loutková Alína libereckého Naivního divadla, na kterou si našlo cestu 290 diváků. "Oproti minulému ročníku se zvedl zájem lidí asi o deset procent," sdělil jeden z hlavních organizátorů ing. Jaroslav Vondruška. "Na příští víkend jsme v předprodeji již prodali na představení Jedničky má papoušek 340 lístků. Také na královéhradecký Drak a Pána prstenů si koupilo vstupenky přes 300 lidí. Obávám se, že některé zájemce budeme muset kvůli kapacitě sálů odmítnout."

Překvapením byly výsledky divácké ankety. Podle nejčerstvějších údajů sklídl u dětí největší úspěch Dostavník z Lordsburgu a u lektorů Něžné tragédie, které byly právě ze strany odborníků kritizovány za to, že inscenace by neměla být určena dětem. Druhé místo v obou kategoriích obsadila etuda Sluníčko a dva kamarádi.

Jak blechy hrají cirkus

Libice n. C. - Nedělní program ukončila krátká hříčka souboru AŤSI Divadla Jesličky z Hradce Králové. Krátký a vtipně koncipovaný příběh vnesl do závěru první části FEMADu.

Herecký koncert Zdeňka Tešáre a tří imaginárních blech Fanči, Tonči a Monči, kterým přizvukoval (nejen obrazně, ale i hudebně) Jiří Polehňa, rozvířil ještě více jinak bouřlivou diváckou hladinu v sokolovně. Ke znázornění cirkusových kousků jednotlivých blech posloužila malá kladinka, kde s pomocí jednoduchých technických efektů mohlo nabít dětské obecnostvo dojem, že oni "nepříjemní" soutupníci člověka skutečně hrají.

V současnosti již skoro zapomenuté iluzivní loutkové divadlo sklízí mezi diváky úspěch

Libice nad Cidlinou - Režisér loutkohry Alína aneb Petřín v jiném dílu světa Tomáš Dvořák sice nebyl představení v bývalé slavníkovské metropoli přítomen, ale podařilo se nám zastihnout alespoň ředitele Naivního divadla Liberec Stanislava Dvořáka, kterému jsme položili několik otázek ohledně hry samé a budoucího směřování samotného divadla.

Proč má vaše divadlo v názvu slovo naivní?

Nemůžete mi položit skoro těžší otázku. Název pochází ze začátku šedesátých let, já jsem do divadla přišel v roce 1991 a víceméně jsem původ názvu sám nikdy nevyzkoumal. Naivní podle mě znamená takové, které si uchovává dětské vidění světa.

Představení Alína aneb Praha v jiném dílu světa je poslední částí triptychu. Můžete trochu přiblížit předcházející inscenace?

Předcházející hry se jmenují Bezhlavý rytíř a Alibaba a čtyřicet loupežníků. Je to trojice představení, kde jsme se chtěli vrátit ke klasickým typům loutek. Na realizaci představení jsem si pozvali spřátelený tým z Plzně, zejména režiséra

Tomáše Dvořáka, scénografa Ivana Nesvedu a kompozitora Jana Koptíka. Chtěli jsem si vyzkoušet, zda existuje možnost zaujmout současného diváka, ať již dětského, či dospělého, loutkovým divadlem, které využívá klasické prostředky iluzivního divadla. Ukázalo se, že to může fungovat, dokonce to bylo natolik úspěšné, že se hovořilo o jakési renesanci loutkového divadla.

Doslechl jsem se, že připravujete novou hru. Můžete mi k připravované inscenaci něco říci?

Představení nese název Líný Lars a žabka kouzelnice. Pohádku napsala naše kmenová autorka Iva Peřinová, která je také autorkou zmíněného triptychu. Její hry jsou velmi oblíbené, nepíše pouze pro nás, ale také pro česká i zahraniční profesionální divadla. Motiv je převzatý z dánské pohádky. Premiéra bude v sobotu 26. září.

Využili jste při tvorbě inscenace postupy iluzivního loutkového divadla?

Ne, tentokrát jsem se vrátil k tomu, co děláme obvykle, tedy ke kombinaci živých herců a loutek. Iluzivního divadla je tam dost, nicméně příběh je inscenován přes živé postavy.

Libický festival a dílna divadla pro děti FEMAD je určena především mladší části populace. Snímek Ireny Kratochvílové zachycuje děti pomalu se zaplňující sál místní sokolovny před blokem představení žamberské základní umělecké školy a zlivského Divadla Hudradlo.

Dávní tvůrci klenotů světového dramatu a opery by svá díla nejspíše nepoznali

Osoba vypravěče umožnila výrazně zrychlit děj

Libice nad Cidlinou - Jedním z představení, o které již předem milovníci divadla projevíli značný zájem, byly sobotní Něžné tragédie, které vycházely z tvorby Mattea Bandella, Williama Shakespeara a George Bizeta. Divadlo Rozmanitostí z Mostu v této hře ve velmi zhuštěné a masově přijatelné podobě nabídlo letmé seznámení s tragedií Romeo a Julie a operou Carmen.

Zaplňující sál tzv. kukátka sledoval v první půli Shakespearovu tragédii Romeo a Julii. Již zpočátku diváka zarážela poměrně složitá výprava, jež se současnému trendu po minimalizaci scény notně vymykala (jistým důvodem může být skutečnost, že jevišti domovské scéně dominují dva sloupové, které ztě-

žují scénografický rozlet). Na jevišti se neobjevili pouze živí herci, zdárně jim sekundovaly také loutky. V příběhu milenců z Verony jednoznačně vynikla osoba chůvy Ivany Zajáčkové, která vlastně diváka provázela představením. V okamžicích, kdy se to dramatikovi zdálo vhodné, přeskočila pomocí několika vět celé dějství, jindy zůstala (úmyslně) až otrocky věrná předloze. Udivující byla především oblíbená balkónová scéna, kde postavy zastoupily loutky. Ostatně, v celém představení měly roli tělesnou spíše osoby vedlejší, než hlavní. Byť loutky čas od času nahradil jejich fyzický protějšek.

Režie Carmen čerpalá přímo ze slavné opery. Oproti Shakespearovým milencům se zde objevilo více herců fyzických a v loutkové podobě zůstal pouze zhrzený milovník don José a drobné vedlejší postavy. Chování zde prostopáše tanečnice Carmen podtrhovaly tv neichvtlavější nasáze ze steinoimenné ope-

ry. Také v této půli, podobně jako v první, vystupovala "herečka" Ivany Zajáčkové, co by přenašeč přes méně živé pasáže. "V třetím dějství se například neděje skoro nic," vložil autor dramatizace do jejich úst.

Tato inscenace vyvolala v kuloárech seminářů živou a poměrně ostrou diskuzi. Otázkou bylo, zda se jednalo o parodii, nebo o jakousi zkratku k malému divákovi. K přesnému osvětlení situace nedošlo, názor se však přiblížil k tomu, že se spíše jednalo o parodii na klasická díla. Poté by ovšem adresování inscenace dětem nemělo smysl, neboť se nedá předpokládat, že by náctiletí byli dopodrobna seznámeni se zmíněnými díly. Most mezi klenoty světového dramatu a opery nelze vybudovat na zhuštění a mnohdy opominutí, či záměrnému vynechání děje. Lepší by bylo zamyslet se nad dramaturgií, nutně je však podotknout, že pro dospělé Něžné tragédie skýtaly určité dobavení.

Děti hrály dětem

„Mňau, Sluníčko, jsem Stopět,,

Libice nad Cidlinou - Loutkařský soubor Literárně-dramatického oddělení Základní umělecké školy v Žamberku spolu s Divadlem Hudradlo Zliv otevřel v sokolovně program prvního víkendového dne. Ve společném bloku tyto soubory obohatily festival o představení pro ty nejmenší.

Petra Žábková, věkem přeci jenom odrostlejší, rozehrála s minimem pomůcek v etudě Vladimíra Sutějeva Kdo řekl mňau jednoduchý příběh o hledání původce onoho kočičího protáhnutí. Pouze svým tělem a "maňásky" navlečenými na rukou v krátkém sledu odhalila dětem odpověď na vyřčenou otázku. Jednoduchý projev však zaujal také dospělé, které sice otázka, kdo to vlastně mňouká, nezaujala, ale určitě s napětím sledovali, jak se to divadlo pro nejmenší dělá. Reakce dětského publika přímo nasvědčovaly tomu, že zvolená cesta není slepou uličkou, byť se zdálo, že celkovému vyznění cosi chybělo.

Malá Vendulka Knopová rozehrála podobným způsobem jako její předchůdkyně hříčku Jiřího Kahouna Sluníčko a dva kamarádi. Dva malé havrány imitovala s takovým přehledem a přesností, až se někteří z dospělých domnívali, že to hraje kluk. Pohybovou přípravu a herecké nadání by ji mohl závidět mnohý. Ti věkem starší jen ztichle vnímali herecký koncert malé protagonistky.

Režisér a dramatik Mirek Slavík vypravil své svěřence ze zlivského Hudradla do slavníkovské Libice s vlastní hrou Stopět. Malé členky souboru oblečené do černého trikotů oživily na jevišti příběh o ševci, který ač nekňuba, jednoho dne zabil stopět kusů obtížného hmyzu najednou, a rázem byl všude "král". Teprve setkání se saní ho zbaví aureoly neporazitelnosti, ale i ona mnohohlavá potvora nakonec podlehne, když hrdinu sní - švec přeci jenom není to ono.

Nesmírně živé a s nadhledem sehrané představení, které využilo toho nejlepšího z divadla na divadle, nenechalo diváka ani chvíli v klidu (výborná byla především scéna s útočícím hmyzem, také boj se saní se zdařilo režisérovi bohatě vyžít), dokonce i chvíli, kdy jedné malé herečce vypadl text, působila spíše kouzlem chltěného, než nechtěného. Přesto tato inscenace vyvolala mnoho diskuzí, kritici hovořili o nepřehledném příběhu a s určitými rozpaky hodnotili také formu, kterou děti na jevišti glosovaly současnou situaci v drobných narážkách.

Iluzivní loutkové divadlo

Klasika stále přitahuje

Libice nad Cidlinou - Velký úspěch sklídilo v sobotu v kukátku loutkové představení Alína aneb Petřín v jiném dílu světa Naivního divadla Liberec. Nadšený potlesk diváků všech věkových kategorií svědčil za vše.

Původně sice měl hrát tento soubor hru Ivy Peřinové Čarovná rybič kostička, ovšem kvůli zdravotní indispozici jednoho z aktérů nakonec přijel se zmíněnou hrou. Vtipný příběh se odehrává kdesi v Indii v knížectví golkondském, kde vládne obyčejná česká "holka" Alína s věrnou služebnou Cílkou. S vládou nesouhlasí zlý vojevůdce Vampurán, který chce uzurpovat veškerou moc. Přes mnoho peripetií, kdy se projeví i stesk po vlasti a na scéně se objeví také několik českým maloměstských řemeslníkům, z nichž dva jsou bývalými milými Alíny a Cílkou, nakonec vše šťastně dopadne, bez boje a bez násilí. Vampurán vládne v knížectví, Alína se stane paní obchodníkovou Libínskou a Cílka skončí v náručí Ševce.

Soubor Naivního divadla Liberec si k nastudování této hry přizvalo kolektiv plzeňského režiséra Tomáše Dvořáka. Výsledkem byl v současné době nevídaný počín, všem protagonistům se podařilo vytvořit v intencích klasických postupů čisté iluzivní divadlo. Představení nenechalo nikoho chvilu v klidu, zvukové, světelné i technické efekty místy průběh nejen podporovaly, ale dokonce se jim podařilo dosáhnout určitého stupně svébytnosti.

Děti sice byly představením nadšeny, smysl jim však podobně jako dospělým unikl. Koncepčně hra vycházela z tradiční vídeňské frašky, která se obvykle na divadlo převádí jako parodie. Režisér ovšem uchopil látku za odlišný konec a vybudoval klasickou pohádku. Díky tomu byl obsah hry těžko pochopitelný.

Divoký „Divoký západ“

Dostavník projížděl osou času

Libice nad Cidlinou - Posledním sobotním představením festivalu FEMAD byl Dostavník do Lordsburgu brněnského Loutkového divadla Radost. Dramatik Vladimír Zajíc vytvořil operetně laděný příběh o Divokém západu, režisér Vlastimil Peška navrch podtrhl inscenaci hutnou muzikou.

Osnova děje byla vlastně jakousi dramatickou punčochou, která jen pustila oko, čímž se rozvinulo nepřehledné množství gagů, písní a příhod. Možná, že začátek byl trochu zdouhavý, jakoby by hra hledala svůj přirozený rytmus. Jakmile však herci nabrali dech, divák nezůstal ani na chvíli v klidu. Jednotlivé příhody spojoval v jakési časové ose dostavník. Pro zvýraznění efektu jízdy občas "přejížděli" před dostavníkem kulisy v podobě kaktusů. Podobné použití osob dvou funebráků, kteří se vždy objevili na scéně ve vypjatých momentech, kdy dychtivě očekávali svůj příděl práce, působilo velmi odlehčujícím dojmem. Výsledná humorná "operetka" pak v závěru nebyla pouze parodií, spíše z ní zavál svěží tvůrčí dech, který naznačil jednu z cest, jíž by se mohlo divadlo pro děti ubírat.

Výjma dobře prokreslených postav měla svůj díl na úspěšnosti inscenace také muzika, která je velmi typická pro všechna dramatická ztvárnění Vlastimila Pešky. Není ostatně divu, neboť ještě předtím, než tohoto režiséra "posedla" Thálie, hudbu studoval. Soudě podle klaky se jednalo o divácky nepřitažlivější kus první části FEMADu.

Staré české pohádky

Kejklř kejklil kejkle

Libice nad Cidlinou - Nedělní dopoledne otevřel jeden z nejzkušenějších českých divadelníků Luděk Richter se svým pásmem několika starých českých pohádek.

Důsledně minimalistické koncepce, kdy si divadelník vystačil při předvádění pohádek sám se sebou a několika loutkami z kusů dřev, někoho potěšila, jiného naopak roztřpčila. Richterovi se povedlo jako jednomu z mála navázat přímý a oboustranný kontakt s dětským divákem. Z představení přímo číselá inspirace lidovým divadlem minulosti, dokonce zazněly i věci hrůzostrašné. Podrobnější rozbor tohoto divadelního výslápnutí přinese čas, již nyní je však jisté, že podobné směřování není třeba zatracovat.

Stranu připravil MICHAL PLAVEC